

2018-01-18

Sekretariatet
Charlotte Funseth
Tfn: 063-14 75 51
E-post: charlotte.funseth@regionjh.se

RS/2366/2016

Utredning om förutsättningar för att införa ett sprututbytesprogram i Region Jämtland Härjedalen

Ärendebeskrivning

I november 2016, § 176, behandlade regionfullmäktige en motion från Elin Hoffner (V) där hon yrkade att Region Jämtland Härjedalen ska ta initiativ till att göra nödvändiga utredningar inför införande av sprutbytesprogram samt ha en ambition om att starta upp sprutbytesprogram senast under 2017 (RS/875/2016).

I svaret på motionen framgick att innan ett eventuellt beslut om att införa ett sprututbytesprogram i Region Jämtland Härjedalen kan fattas bör en utredning göras. Utredningen ska innehålla kostnadsberäkningar, fakta om smittspridning i länet, vidarebehandling som kan erbjudas eller införas, samhällsvinster, t.ex. familjen omkring missbrukaren, hur ideella organisationer, kommunerna och närliggande landsting/regioner ser på frågan och möjligheter till samverkan.

Regionstyrelsen fick i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett eventuellt beslut om att införa ett sprututbytesprogram i Region Jämtland Härjedalen.

Region Jämtland Härjedalen har som ambition att bedriva en jämställd och jämlik vård för alla länets invånare. Arbetet med att förebygga ohälsa och sjukdom hos hela befolkningen inkluderar också personer som injicerar droger. Personer som missbrukar är en utsatt grupp i samhället med stor sjukdomsburda och har ofta svårt att söka sig till vanlig vård. En mottagning för sprututbyte och andra naturligt kopplade hälsofrämjande aktiviteter för personer som injicerar narkotika skulle utgöra en möjlighet för dessa personer att på ett enkelt sätt och med fördomsfritt och respektfullt bemötande få den hjälp de behöver för sin hälsa.

Det finns tre huvudsyften med sprututbyte

- Att förebygga spridning av blodburna infektioner (hepatit B, hepatit C och hiv) bland dem som injicerar narkotika.
- Att få möjlighet att motivera den enskilde till vård och behandling för sitt missbruk.
- Att ge en jämlik vård till medborgarna. Missbrukare av intravenösa droger är en grupp mycket utsatta personer som ofta lever på undantag och inte tar del av det vanliga vårdutbudet.

Antalet personer med intravenöst narkotikamissbruk i Jämtlands län beräknas vara i storleksordningen 100 personer. Allt fler unga länsinnevånare som injicerar droger smittas årligen av hepatit C. Om alla nysmittade med hepatit C, där smittvägen är i.v.-missbruk, i länet (ca 7-10/år) skulle erbjudas behandling motsvarar det en läkemedelskostnad på 700 tkr. – 1 Mkr miljoner kronor årligen. Varje förhindrat fall av hepatit C innebär en stor potentiell framtida ekonomisk kostnadsbesparing men framförallt ett minskat mänskligt lidande och minskad stigmatisering.

Majoriteten av landstingen och regionerna i Sverige har startat eller kommer i närtid att starta sprututbytesmottagningar för personer som injicerar narkotika.

Kostnaden för att starta upp en sprututbytesverksamhet vid Östersunds Sjukhus beräknas vara 862 000 kr under det första året.

Summering kostnader första året:

Personalkostnader	365 000 kr
Lokalhyra	100 000 kr
Labprover	175 000 kr
Förbrukningsmaterial	30 000 kr
Vaccin/antibiotika	25 000 kr
Utrusta lokal	117 000 kr
InfCare	<u>50 000 kr</u>
Summa	862 000 kr, ev utökning larmsystem samt informationsmaterial ej medräknat

Personalkostnader och lokalkostnader föreslås hanteras inom befintlig ram. De ökande externa driftkostnader finansieras ur motsedda kostnader för den del av 2018 som verksamheten pågår (max 400 tkr för 2018). Verksamhetens kostnader fr.o.m. 2019 hanteras när Regionplan och Finansplan 2019-2021 behandlas.

För att inte motverka syftet med verksamheten bör alla åtgärder som sker vid sprututbytesmottagningen vara befriade från patientavgifter.

Ett landsting som vill starta sprututbytesverksamhet ska ansöka om tillstånd hos Inspektionen för vård och omsorg, IVO. Ansökan ska innehålla:

- En redogörelse om hur behovet av avgiftning, vård, behandling samt eftervård av personer som missbrukar narkotika kommer att tillgodoses,
- hur samarbetet mellan olika vård- och behandlingsformer skall gå till, och
- vilka rutiner som kommer att användas för att om möjligt tillgodose behovet av informationsöverföring mellan hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

Ärendet behandlades vid regionstyrelsens sammanträde 22-23 januari 2018 och blev då återremitterat för att ärendet ska kompletteras med en redogörelse av de tre punkter som ska bifogas ansökan till IVO.

Redogörelsen bifogas ärendet som separat bilaga.

Regiondirektörens förslag

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

1. Region Jämtland Härjedalen ska ansöka hos Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om att starta ett sprututbytesprogram under 2018.
2. Under förutsättning att tillstånd beviljas inrättas ett sprututbytesprogram med en särskild mottagning för verksamheten.
3. Alla åtgärder som sker vid sprututbytesmottagningen ska vara avgiftsfria.
4. Verksamhetens kostnader för 2018 finansieras ur motsedda kostnader med max 400 000 kronor.
5. Verksamhetens kostnader för 2019 och framåt behandlas i Regionplan och Finansplan för 2019-2021.

I tjänsten

Hans Svensson
Regiondirektör

Ingela Jönsson
Chef Hälso- och sjukvårdspolitiska avd.

Utdrag till

Regionöverläkare
Chef Hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ekonomidirektör